

عنوان مقاله:

بررسی تاثیر آموزش بر اساس مدل اعتقاد بهداشتی به منظور پیشگیری از مصرف خودسرانه دارو در زنان شهر سبزوار

محل انتشار:

فصلنامه تحقیقات نظام سلامت، دوره 9، شماره 14 (سال: 1392)

تعداد صفحات اصل مقاله: 13

نویسندگان:

سیده ملیکا خارقانی مقدم - *Msc Candidate, Health Education and Promotion, School of Health, Tehran University of Medical Sciences, Tehran, Iran*

داود شجاعی زاده - *PhD. Professor of Health Education, Department of Health Education and Promotion, School of Health, Tehran University of Medical Sciences, Tehran, Iran (Corresponding Author) Email: shojaee@yahoo.com*

محمود محمودی - *Assistant professor of Epidemiology and Biostatistics, Department of Health Education and Promotion, School of Health, Tehran University of Medical Sciences, Tehran, Iran*

اسماعیل شجاعی زاده - *Mph of Health Education, Department of Health Education University of Medical Sciences, Tehran, Iran*

حدیثه فرهمندی - *Msc Candidate, Health Education and Promotion, School of Health, Tehran University of Medical Sciences, Tehran, Iran*

سعیده خلیلی - *Msc Candidate, Health Education and Promotion, School of Health, Tehran University of Medical Sciences, Tehran, Iran*

خلاصه مقاله:

مقدمه: خوددرمانی و مصرف خودسرانه دارو امروزه یکی از معضلات بهداشتی محسوب می گردد که در جامعه زنان به دلیل داشتن دوران های حساسی همچون بارداری و شیردهی و مسوولیت خانه و خانواده که آگاهی و نگرش آن ها برای دیگر اعضای خانواده مهم تلقی می گردد از اهمیت مضاعفی برخوردار است. لذا مطالعه حاضر با هدف تاثیر آموزش بر اساس مدل اعتقاد بهداشتی به منظور پیشگیری از مصرف خودسرانه داروها در زنان مراجعه کننده به مراکز بهداشتی درمانی شهر سبزوار صورت گرفته است. روش ها: مطالعه حاضر مداخله ای و از نوع نیمه تجربی (شاهددار) قبل و بعد می باشد و جهت مطالعه آینده نگر است. در این مطالعه ۱۶۰ نفر از زنان مراجعه کننده به مراکز بهداشتی درمانی شهر سبزوار به صورت تصادفی ساده انتخاب و در دو گروه مورد و شاهد هر کدام ۸۰ نفر وارد مطالعه شدند. روش گردآوری اطلاعات پرسش نامه تنظیم شده شامل سوالات آگاهی، نگرش (براساس اجزای مدل اعتقاد بهداشتی)، چک لیست عملکرد و علل خوددرمانی در خصوص مصرف خودسرانه دارو بوده است. قبل از انجام مداخله آموزشی پرسش نامه و چک لیست و علل خوددرمانی برای هر دو گروه مورد و شاهد تکمیل و سپس مداخله آموزشی برای گروه مورد در طی ۳ هفته و در قالب ۳ جلسه آموزشی ۶۰ دقیقه ای انجام گرفت. جهت تجزیه و تحلیل دادهها از نرم افزار آماری SPSS نسخه ۱۶، آزمونهای آماری تی تست زوجی، آزمون مجذور کای و ویلکاکسون استفاده شد، نتایج در سطح $P < 0.05$ معنی دار تلقی گشت. یافته ها: یافته های پژوهش نشان داد که در قبل از مداخله آموزشی آگاهی و نگرش زنان در زمینه خوددرمانی در حد متوسط و عملکرد آنان در زمینه مصرف خودسرانه داروها ضعیف بود و این مقدار در گروه مورد و شاهد بدون ارتباط معنی دار بود ($P = 0.72$). ولی پس از مداخله آموزشی بین دو گروه مورد و شاهد در همه متغیرهای ذکر شده اختلاف معنی داری ایجاد شد ($P = 0.041$) و عملکرد زنان در زمینه مصرف خودسرانه دارو کاهش پیدا کرد. نتیجه گیری: آموزش بر مبنای مدل اعتقاد بهداشتی در ارتقا آگاهی و نگرش و عملکرد زنان مراجعه کننده به مراکز بهداشتی درمانی در رابطه با پیشگیری از مصرف خودسرانه داروها اثربخش بود. در نتیجه انجام مداخلات آموزشی با به کارگیری مدل های آموزش بهداشت به خصوص مدل

اعتقاد بهداشتی در پیشگیری و کاهش مصرف خودسرانه دارو و بهبود رفتار بهداشتی خوددرمانی توصیه می گردد. واژه های کلیدی: آگاهی، نگرش، تئوری اعتقاد بهداشتی، عملکرد، خوددرمانی

کلمات کلیدی:

knowledge, attitude, health belief model, performance, self treatment

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1730069>

